

- 6 Про цінні папери і фондову біржу: Закон України від 18.06.1991 р. № 1201-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
- 7 Ридня А. //Бизнес. Бухгалтерия. – 2002. - №14/1. – С. 43-47.

В статье рассмотрен критерий справедливой стоимости взносов в уставный капитал как один из основополагающих в методологии бухгалтерского учёта Украины и требованиях Международных стандартов финансовой отчетности.

In the article the measure of fair value of payments is considered in the chartered capital as one of basic in methodology of record-of Ukraine and requirements of the International standards of the financial reporting.

УДК 378.3:331.01:331.6

О.В. Абашина, канд. економ. наук, ст. викл.

Кіровоградський національний технічний університет

Проблеми інвестування в освіту молоді в аграрно-промисловому регіоні

В статті приведені результати теоретичних досліджень щодо розкриття умов інвестування в освіту молоді в аграрно-промисловому регіоні. Виокремлені проблеми інвестування в освіту молоді.
інвестування в освіту, молодь, проблеми інвестування, аграрно-промисловий регіон

Інвестування в освіту насамперед зв'язано з людським капіталом, під яким в економічній теорії розуміють міру втіленої в людині здібності приносити доход. Відомо, що людський капітал включає в себе як природні здібності і таланти, фізичну силу і здоров'я, так і придбані на протязі життя знання, навички та досвід. Зрозуміло, інвестиції в людський капітал робляться на протязі всього життя людини. До них насамперед відносять витрати на освіту та підтримку здоров'я.

В умовах глобалізації, коли на друге місце в світі виходять матеріальні ресурси, а основна увага приділяється людським ресурсам, освіта займає ведучу роль у формуванні робочої сили. Особлива увага при цьому повинна приділятися молоді, від якої залежить майбутнє країни. Формувати людський капітал в сучасних умовах не можливо без інвестицій в освіту. Перед Україною нині стоять завдання про збільшення чисельності осіб з вищою освітою на 1000 чоловік населення, оскільки даний показник низький, порівняно з економічно розвиненими країнами. Особливо він низький у Кіровоградській області. Розв'язання даної проблеми в регіоні спрямовано на виконання планів наукової тематики Кіровоградського національного технічного університету МОН України за темами "Підвищення рівня зайнятості молоді в регіоні" (ДР № 0104U005814) і "Комплексна характеристика умов формування молоді як суб'єкта регіонального ринку праці" (за договором № 41.Д.104 між КНТУ та Кіровоградським обласним центром зайнятості).

Принципові ідеї теорії людського капіталу були сформульовані А.Смітом. Найбільший розвиток ця теорія отримала у другій половині ХХ століття в роботах Г.Беккера, Я.Мінсера, Г.Шульца та ін. Велика увага в даній теорії приділяється освіті та професійним навичкам. Найбільша кількість досліджень присвячена ефективності інвестицій в освіту. Розвивали дану теорію стосовно країн, в яких формуються ринкові відносини Б.Генкін, С.Воронова, М.Колосніцина, С.Рощін, Т.Разумова, Д.Богиня, О.Грішнова та інші. В роботах згаданих авторів здійснено аналіз зисків і виртат при

інвестиціях в освіту, визначення ефективності інвестування, розробку моделі індивідуальної віддачі від інвестицій в людський капітал, вивчені пропозиції і попит на інвестиції в людський капітал, вплив субсидій на інвестиції в освіту, віддача від освіти для суспільства і людини, інвестиції фірми в людський капітал. В той же час практично не розглядалася молодь як суб'єкт інвестиційної діяльності в системі освіти, не досліджувалися регіональні аспекти цієї проблеми, не вивчався вплив особливостей регіону на інвестування в освіту.

Метою даної роботи є дослідження умов і виокремлення проблем, які виникають при інвестуванні в освіту молоді в конкретному агропромисловому регіоні – Кіровоградській області.

Нині теорія людського капіталу розглядається як розповсюдження загальної теорії інвестицій на сферу людських ресурсів. Однак необхідно враховувати наступні особливості людського капіталу [1, с.105]:

1. Права власності на людський капітал не можуть бути переданими.
2. Витрати на освіту зв'язані зі зниженням вільного часу, тобто з втратою одного з найбільш важливих благ людини.
3. Зміну людського капіталу в залежності від витрат принципово неможливо виміряти з тією ж точністю, що і для обладнання.

З теорії людського капіталу відомо, що заробіток збільшується разом з рівнем освіти і досвідом роботи [2, с.141]. Основні тенденції, що характеризують систему “вік-доход”, наступні:

- середні заробітки працюючих в режимі повного робочого часу зростають з підвищенням рівня освіти;
- найбільш швидке зростання заробітків відбувається спочатку трудового життя;
- відмінності в заробітках, які зв'язані з освітою, зростають з ростом трудового стажу.

Зі сказаного видно, що найбільш ефективно освіту розпочинати в молоді роки не перериваючи даний процес. Тобто, інвестиції в освіту здебільшого стосуються молоді.

Модель інвестицій в людський капітал приводить до простих наслідків. Інвестувати в людський капітал тим вигідніше, чим [2, с.145]:

- триваліший період майбутнього трудового життя;
- чим менші витрати, що зв'язані з отриманням освіти;
- чим більша різниця в заробітках високоосвічених і низькоосвічених працівників;
- чим в більшій степені матеріальне положення та здібності дозволяють орієнтуватися на майбутнє, а не на теперішній момент.

Перелічені особливості інвестування в освіту також схиляють на користь молодих людей.

Підтримка і розвиток освіти виступає однією з обов'язкових задач соціальної політики держави всього цивілізованого світу, що зв'язано з значними витратами, оскільки вона здійснює власні витрати на освіту і несе збитки в наслідок того, що людина яка навчається, не працює і не вносить свою частку у виробництво ВВП. З іншого боку, для суспільства зростання заробітної плати кваліфікованих працівників також є великою цінністю – це відображення росту їх продуктивності, що означає зростання суспільного продукту. Для держави важливими є і інші наслідки освіти. По-перше, можна вказати на ідеологічний аспект. Будь-яка держава прагне затвердити в суспільстві певні цінності, установки, пріоритети. Щоб досягнути даних цілей, бажано мати хоч би мінімально грамотне населення. По-друге, нині відбувається швидка зміна технологій і способів виробництва, що вимагає постійного перенавчання працівників.

Перенавчання персоналу завжди більш легко і швидше здійснити, якщо працівники вже мають певний рівень знань. Тобто, країна з більш високим рівнем освіти населення має об'єктивні переваги для подальшого зростання економіки, розв'язання задач, що зв'язані з безробіттям. По-третє, від державних інвестицій в освіту суспільство отримує соціальні вигоди, оскільки більш освічені люди згідно статистиці значно рідше здійснюють злочини, що крім морального надає чисто економічний вигаш – зменшення витрат на утримання відповідних державних установ. Отже, державі вигідно здійснювати інвестиції в освіту на всій території – від столиці і крупних міст до невеликих населених пунктів. Важливою ланкою тут виступають регіони як окремі автономні адміністративно-господарські одиниці. Порівняння показують, що, не дивлячись на однакову політику держави в сфері освіти, результати діяльності кожного з регіонів достатньо відрізняються між собою. Це повинно бути викликано певними причинами.

Регіонам, як і державі, вигідно здійснювати інвестиції в освіту на тих же підставах.

Підприємства, організації, фірми виявляються в інших умовах стосовно інвестування в освіту. Зважаючи на те, що отримані знання знадобляться людині в її подальшій діяльності не лише у даного роботодавця, а і в будь-якій іншій фірмі, для наймача подібні інвестиції виявляються занадто ризикованими. Працівник після закінчення навчання може запропонувати свої послуги в іншій фірмі, якщо там гарантують більш вигідні умови. Це приводить до того, що роботодавці практично взагалі не інвестують в загальну освіту, а наймають на ринку праці вже навчену робочу силу. В ситуаціях, коли наймання нових працівників виявиться більш дорогим, ніж перенавчання існуючих, наймач застосовує підходи, які фактично перекладають втрати за навчання на плечі самого працівника.

Другий тип освіти, в якому задіяні фірми, - так зване спеціалізоване навчання. На відміну від загальної освіти, воно надає такі навички і знання, які потрібні лише у даній фірмі, а в іншій безкорисні. Ці знання в даній фірмі є корисними і забезпечують підвищення продуктивності праці. Разом з тим ці знання не принесуть користі даному працівнику у новій фірмі. Спеціалізоване навчання здебільшого зв'язане з специфікою організації робіт, з унікальною технологією виробництва. При інвестуванні в спеціалізовану освіту для наймача ризик практично відсутній, оскільки працівник не може "продати" свої набуті знання іншій фірмі. В той же час легко впевнитись, що чим тривалішою очікується трудова діяльність працівника, тим вигіднішим стають інвестиції в спеціалізовану освіту як для самого працівника, так і для роботодавця. Отже, найбільш вигідно вкладати засоби в спеціалізоване навчання також молоді.

Вигідно інвестувати в освіту і учбовим закладам всіх рівнів. Вкладаючи засоби в освіту вони виконують потрібні державі, регіонам, фірмам і людині функції.

Таким чином, державі, регіонам, підприємствам, організаціям, фірмам та учбовим закладам вигідно інвестувати в освіту, однак характер цієї діяльності визначається рядом факторів. Інвестування освіти державою залежить від типу соціальної політики і фінансових можливостей. Регіональне інвестування освіти визначається наявністю відповідних фондів. Підприємства, організації, фірми зорієнтовані на інвестування в основному спеціалізованого навчання, яке також можуть здійснити лише при наявності коштів. Навчальні заклади інвестування в освіту здійснюють шляхом підтримки діючої матеріальної бази, створення нових лабораторій, відкриття і опанування підготовки по новим спеціальностям, модернізації лабораторного обладнання, забезпечення роботи мережі Internet, підготовки висококваліфікованих кадрів.

Нині держава інвестує у вищу освіту наближено 50% від обсягу підготовки. Інші джерела інвестування в значній мірі визначаються станом економіки регіону. Структуру регіональної економіки можна розглядати по зайнятості молоді. Структура

зайнятості молоді Кіровоградської області має свої відмінності, які проявляються у тому, що значно більша частка молоді порівняно з середньоукраїнським рівнем зайнята в сільському господарстві (17% проти 9,5%) та менша її частина зайнята у промисловості (21,1% проти 33,6% по Україні) (табл.1).

Це свідчить про те, що галузева структура економіки області суттєво відрізняється від структури економіки України. В Кіровоградській області переважає сфера послуг та сільського господарства. Недостатня розвиненість промисловості не сприяє створенню високотехнологічних робочих місць.

Кількість робочих місць обумовлена обсягами виробництва товарів та послуг, розміром інвестицій в економіку. Статистичні дані за найбільш характерний період свідчать, що індекс промислової продукції у 2003 р. в Кіровоградській області складав всього 56% від рівня 1990 р. при середньоукраїнському показнику 82% і вона займала за цим показником одне із останніх місць серед регіонів України[3, с.108]. В області відбулося суттєве скорочення виробництва різноманітних видів промислової продукції і втрата у цій галузі величезної кількості робочих місць, які переважно потребують висококваліфікованої робочої сили.

Таблиця 1 - Порівняльні показники зайнятості працездатного населення та молоді віком 15-28 років за видами економічної діяльності в Україні та в Кіровоградській області (працездатне населення/молодь віком 15-28 років)

(відсотків до загальної кількості працюючих)

Україна	Роки				
	2000	2001	2002	2003	2004
Сільське, лісове та рибне господарство, мисливство	23,00	24,84	25,23	23,14	19,7
	17,02	14,62	12,30	9,49	8,9
Промисловість та будівництво	23,47	26,71	25,67	25,61	24,6
	31,21	33,47	32,90	33,64	34,1
Сфера послуг	53,52	48,85	49,10	51,25	55,7
	51,77	51,9	54,80	56,87	57,0
Частка зайнятого працездатного населення та молоді	100	100	100	100	100
	100	100	100	100	100
Кіровоградська область					
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибальство	32,1	33,34	35,60	29,86	32,5
	32,7	30,44	21,58	17,03	14,75
Промисловість та будівництво	20,3	18,62	17,27	16,89	17,80
	20,4	22,15	24,09	24,12	24,30
Сфера послуг	47,6	47,95	47,13	53,25	49,70
	46,9	47,41	54,33	58,85	60,95
Частка зайнятого працездатного населення та молоді	100	100	100	100	100
	100	100	100	100	100

Розвиток сільського господарства області знаходиться на середньоукраїнському рівні. При цьому спостерігається значне скорочення виробництва більшості видів сільськогосподарської продукції порівняно з досягнутими раніше показниками і відповідно ліквідація значної частини робочих місць у цій галузі. Розвиток тваринництва здійснюється переважно в рамках домогосподарств населення, що відбувається за рахунок важкої ручної праці і не відрізняється значною економічною ефективністю.

Розвиток малого підприємництва (рис. 1) створює додаткові робочі місця. Однак, по-перше, темпи його розвитку нижчі за середньоукраїнські; по-друге, вони також переважно базуються на ручній праці, поганих умовах трудової діяльності з недотриманням норм трудового законодавства і не є ефективними.

Значно вища частка продукції малих підприємств в області порівняно з

середніми показниками в Україні (рис. 2) також говорить про відносно низьку ефективність економіки в регіоні.

Створення нових робочих місць потребує інвестицій в основний капітал. Однак рівень інвестиційної активності в області вдвічі нижчий за середньоукраїнський. У 2005 році індекс інвестицій в основний капітал в області склав 27,8% від рівня 1990 р., по Україні – 56,8%. Розмір інвестицій на одну особу в Кіровоградській області у 2003 р. становив 634,8 грн., в середньому по Україні – 1070,9 грн. У 2005 р. цей показник дещо покращився і склав відповідно 1201,7 грн. проти 1983,9 грн. [3, с. 208, 209]. Низькі обсяги інвестицій не забезпечують створення нових робочих місць. У табл. 2 приведені порівняльні показники інвестицій в основний капітал в Україні та Кіровоградській області, з яких видно, що в Україні і Кіровоградській області інвестиції з 2000 р. по 2005 р. практично постійно зростають. За цей період інвестиції в основний капітал в Україні зросли до 394,0%, а в Кіровоградській області – до 470,4%. Однак більше зростання в Кіровоградській області відбувалося на тлі значно менших інвестицій в основний капітал на одну особу. Не дивлячись на більше зростання в Кіровоградській області і цього показника, умови для реконструкції робочих місць були значно гіршими, оскільки інвестиції в регіоні за останні роки практично не перевищували 60% середньоукраїнського рівня. Це, в свою чергу, також погіршило рівень організації робочих місць.

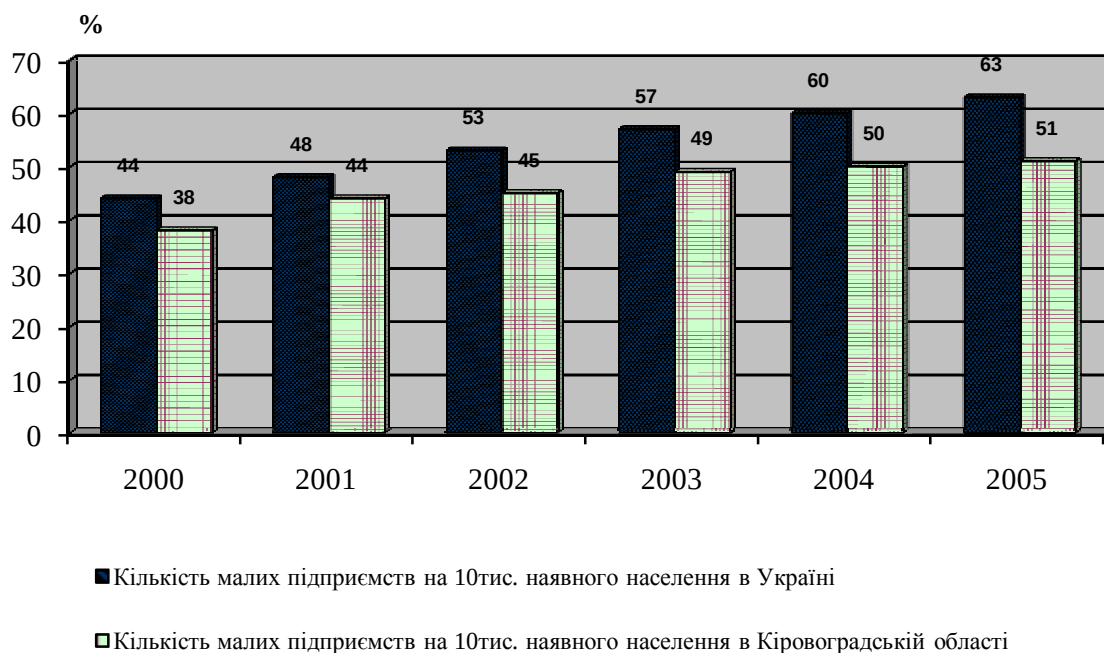

Рисунок 1 – Кількість малих підприємств на 10 тис. наявного населення в Україні і Кіровоградській області

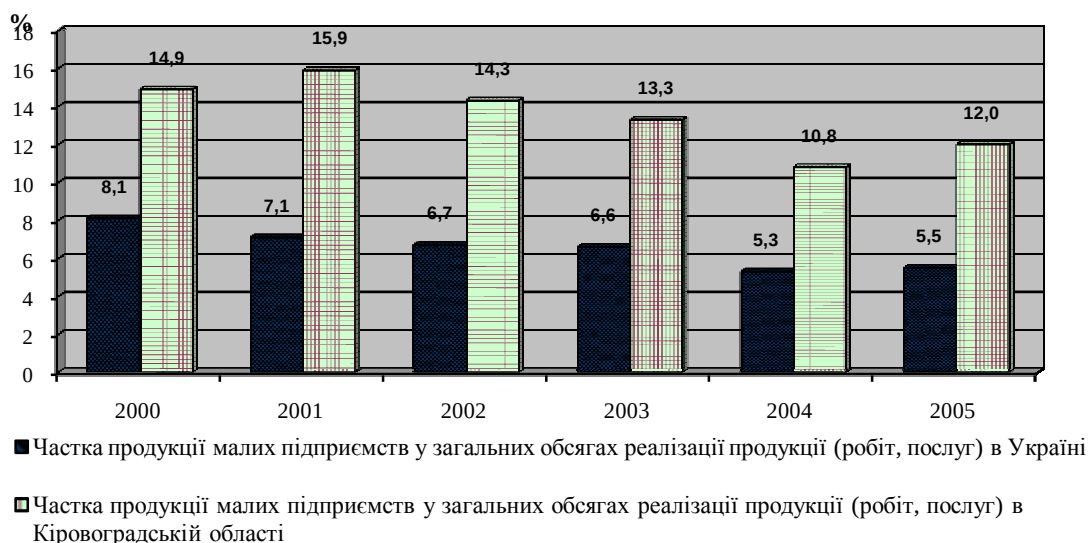

Рисунок 2 – Частка продукції малих підприємств у загальних обсягах реалізації продукції, робіт, послуг

Таблиця 2 - Порівняльні показники інвестицій в основний капітал в Україні та Кіровоградській області (Україна/Кіровоградська область)

	2000р.	2001р.	2002р.	2003р.	2004р.	2005р.	2005р. до 2000р., %
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	23629	32573	37178	51011	75714	93096	394,0
	271	417	507	699	1357	1274,7	470,4
Інвестиції в основний капітал на одну особу, грн.	479,8	672,7	774,8	1070,9	1601,7	1983,9	413,5
	235,6	370,6	454,0	634,8	1249,9	1201,7	510,1

В Кіровоградській області порівняно з середніми показниками в Україні безпідставно ліквідовані цілі галузі економіки або поставлені на межу їх знищення, що привело до ліквідації великої кількості робочих місць. Весь час на протязі економічних перетворень спостерігається невідповідність обсягів ліквідації та створення нових робочих місць, що привело до зменшення їх сумарної кількості та збільшення напруження на регіональному ринку праці.

Такий стан економіки не дозволив ефективно поповнювати бюджет області, а вона, в свою чергу, не могла інвестувати в освіту у відповідності з необхідними обсягами. Підприємства, фірми, організації також суттєво інвестувати в освіту не могли. Це ставило в скрутний стан і навчальні заклади.

Фінансування навчання студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, у найбільш характерний період які прийняті у 2003/2004 н. р. лише на 37,4% здійснюється за рахунок державного бюджету та на 0,6% за рахунок галузевих міністерств, переважає оплата фізичних і юридичних осіб – 62% (табл. 3).

Таблиця 3 - Прийом студентів до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації в регіоні за джерелами фінансування

(на початок навчального року)

	Прийнято студентів				
	Всього	У тому числі за рахунок коштів			
		державного бюджету	місцевих бюджетів	галузевих міністерств, відомств, організацій	фізичних та юридичних осіб
Прийнято всього					
2002/2003	4417	1751	-	37	2629
2003/2004	4822	1803	-	31	2988

У тому числі: державними вузами					
2002/2003	3702	1751	-	36	1915
2003/2004	3901	1803	-	30	2068
недержавними вузами					
2002/2003	715	-	-	1	714
2003/2004	921	-	-	1	920

В основному розширення підготовки відбувається за рахунок фізичних та юридичних осіб. Воно склало порівняно з попереднім роком 113,7%. У державних вищих навчальних закладах ця підготовка зросла порівняно з попереднім роком на 8%, що привело до збільшення студентів, які були прийняті на платну форму навчання. Розширення платної форми навчання у вищих навчальних закладах погіршує можливості доступу до вищої освіти молоді з малозабезпечених сімей. Це обумовлює негативну селекцію молоді, яка допускається до вищої освіти, за майновою ознакою, а не за здібностями і талантами.

Офіційна статистика розглядає спільно категорію фізичних та юридичних осіб. Тому розглянемо прийом студентів на денну форму навчання до Кіровоградського національного технічного університету по окремим групам поступаючих (табл. 4). З даних табл. 4 видно, що в останні роки фінансування освіти по денній формі навчання здійснюється наближено на 50% за рахунок державного бюджету. Майже таку ж частку складають студенти, що навчаються за власні кошти. Тобто, молодь підрозділяється на дві практично однакові групи – ті, що збираються навчатися за державні кошти і ті, що орієнтуються навчатись за власні кошти. Зрозуміло, все вирішує конкурс при вступі до навчального закладу, однак, практично кожний поступаючий на етапі вступу вже прийняв рішення про отримання певного рівня освіти. Це в однаковій мірі стосується як тих, хто орієнтується отримувати освіту за рахунок держбюджету, так і представників, які здебільшого орієнтуються навчатися за власні кошти, оскільки при прийнятті рішення про інвестиції в освіту необхідно порівнювати індивідуальний виграш і витрати. Аналіз даного процесу зручно здійснювати відповідно до рис. 3, де враховуються практично всі аспекти витрат і очікуваної віддачі від інвестицій в освіту. Порівняння витрат і очікуваних вигод потребують приведення цих показників до одного моменту часу. При цьому застосовують метод дисконтування [4, с.110].

Таблиця 4 - Прийом студентів до Кіровоградського національного технічного університету на денну форму навчання за джерелами фінансування
(на початок навчального року)

Навчальний рік	Прийнято студентів, %					
	Всього	У тому числі за рахунок коштів				
		державного бюджету	місцевих бюджетів	галузевих міністерств, відомств, організацій	юридичних осіб	фізичних осіб
1995/1996	100	89,0	0,1	-	2,7	8,2
2000/2001	100	50,6	-	-	4,3	45,1
2006/2007	100	51,5	0,1	-	1,0	47,4

Ринкові умови вимагають, крім того, врахування деяких специфічних факторів. Серед них найбільш важливими є наступні: різниця в здібностях, дискримінація на ринку праці, різний доступ до позики засобів для інвестування. Їх вплив можливо проаналізувати за допомогою кривих пропозиції і попиту на інвестиції в людський капітал. Аналіз показує, що у більш здібної людини певна кількість інвестицій в людський капітал перетвориться в більшу продуктивність і, як наслідок, у більші заробітки, тобто, забезпечить більшу віддачу від освіти. Здібній людині доцільніше вчитись більш тривалий час. Легко впевнитися, що віддача від освіти у працівника, який дискримінується на ринку

праці буде меншою. Йому доцільніше навчатись менш тривалий час порівняно з працівником, який не дискримінується на ринку праці. Якщо два працівника відрізняються доступністю їм фінансових засобів, наприклад, мають меншу і більшу ставки відсотку, то більш тривалий термін навчання буде вигідним працівнику з меншою ставкою відсотку.

Враховавши вплив основних факторів на ринку праці молоді, кожна молода людина на певному етапі життя відповідно схемі (рис. 3) приймає рішення про інвестиції в освіту. Однак в повній мірі це стосується молоді, яка буде навчатись за власні кошти, оскільки прямі витрати на навчання однозначно впливають на рішення індивіда. Молода людина з забезпеченої сім'ї скоріше вирішить навчатися, однак нині перед нею відкриті всі шляхи – навчальні заклади крупних міст, столиці, інших країн. Якщо заради навчання необхідно брати кредит, то, крім того, витрати зростають на величину банківського відсотка. За цих умов рішення може виявитися негативним. Державні субсидії або стипендії знижують прямі витрати, однак вони на рішення впливають мало, оскільки їх незначна кількість і здебільшого вони присвоюються вже в процесі навчання.

Ринок в певній мірі забезпечує людині різні можливості для інвестування в освіту, але на користь навчання вони спрацьовують не всі. Якщо індивідуальна ставка дисконтування у молодій людині виявиться вище ставки банківського відсотку, то їй вигідно брати кошти в кредит. Тобто, така молода людина може навчатися «в борг» навіть за умови, якщо у її сім'ї відсутні кошти на оплату освіти. Якщо ж індивідуальна ставка дисконтування у молодій людині нижче банківського відсотку, то вона зможе навчатися лише при наявності необхідного першочергового капіталу, оскільки брати кошти в кредит їй не вигідно. Якщо ж індивідуальна ставка дисконтування вище внутрішньої норми віддачі інвестицій в освіту, то навчатись такій людині немає змісту.

Розглянемо, які умови щодо інвестування в навчання складаються в Кіровоградському аграрно-промисловому регіоні. Відомо, що основним доходом населення є заробітна плата найманих працівників. Вона, наприклад, починаючи з 1995 р., стабільно нижча порівняно з показником в середньому по Україні і складає в основному близько 0,75 його значення. Ще нижчі показники (0,62) в добувній і (0,71) в обробній промисловості області, де зайнята значна кількість працездатного населення. Оплата праці в містах області значно краща порівняно з середніми показниками по регіону. Лише в двох районах – Добровеличківському і Долинському заробітна плата вища середнього показника. У Вільшанському, Компаніївському, Новоархангельському, Новомиргородському, Ульяновському районах заробітна плата найманих працівників особливо низька і складає лише 59,9-68,4% середньообласного показника. Отож, умови інвестування в освіту населенням області достатньо напружені. Молоді люди в основному інвестування в освіту вимушені здійснювати особисто, тобто, повинні поєднувати освіту і працю. Оскільки місцева економіка потребує витрат часу, а грошову віддачу здійснює на занадто низькому рівні, то вона практично не підходить для даних цілей. Тому шлях забезпечення освіти за власний рахунок повинен пролягати через роботу у тіньовій економіці, великих містах, столиці, за кордоном. Здебільшого ця робота здійснюється нелегально і крім заробітку формує у майбутнього фахівця негативний досвід. Зрозуміло, це негативно впливає і на якість освіти, і на очікувану у майбутньому віддачу від навчання. Цей негативний досвід може пройти впродовж всього життя молодій людині, коли вона не принесе очікуваної користі ні собі, ні суспільству.

Інвестування в освіту тісно зв'язане з тривалістю цього процесу. З теорії інвестицій в людський капітал відомо, що кожна нова вища освітня програма дає все менші прирощення доходу. Близькими до нуля чи навіть від'ємними є норми віддачі для тих рівнів освіти, які пов'язані з отриманням ступеня доктора наук [4, с.113]. З іншого боку, такі освітні рівні необхідні, оскільки встановлено, що країнам, які розвиваються, а це означає – і регіонам, потрібно інвестувати насамперед в охорону здоров'я, освіту і науку. Це вигідніше будівництва нових підприємств [1, с.107].

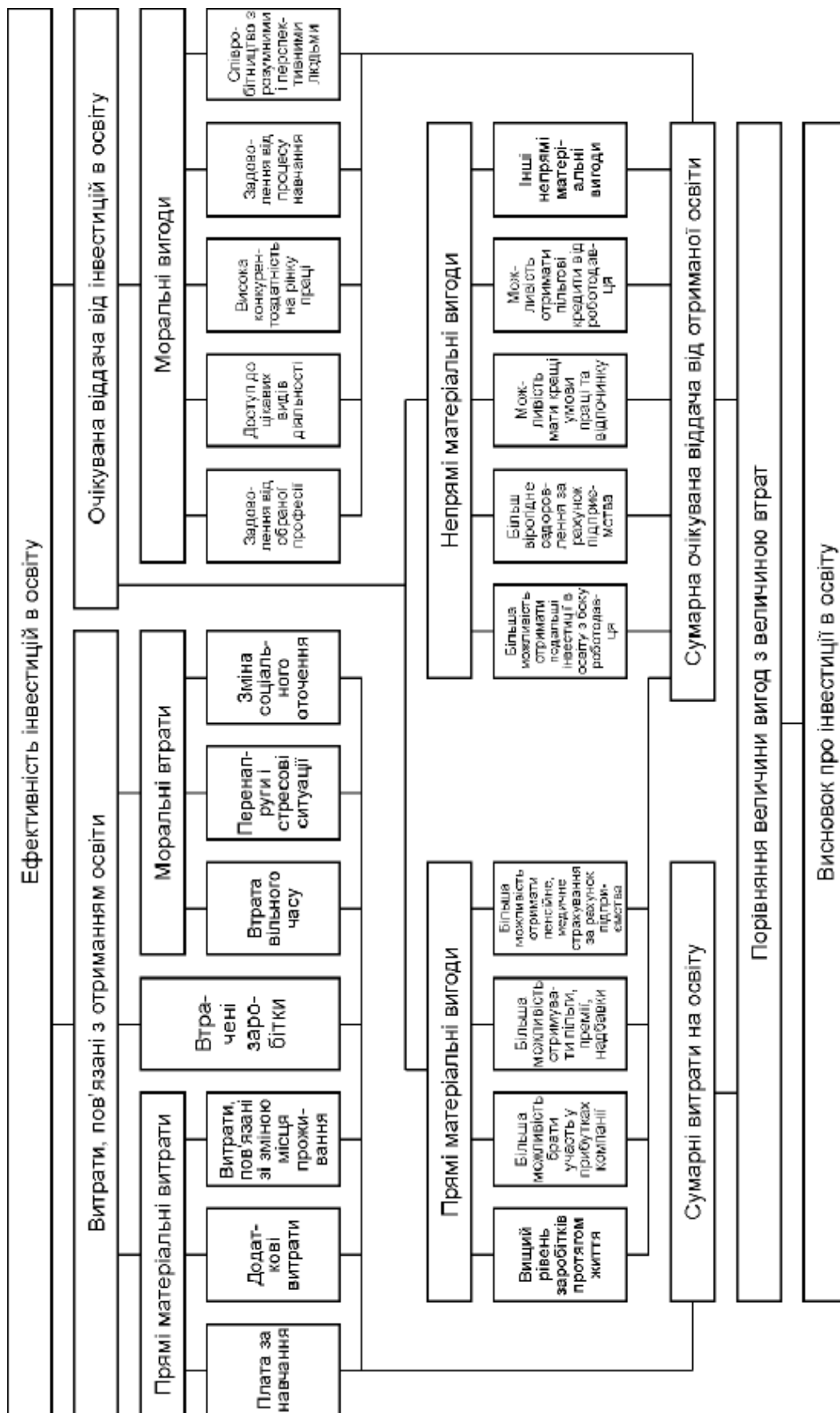

Рисунок 3 – Схема аналізу і прийняття рішення про інвестиції в освіту

Як видно, з інвестуванням в освіту найвищого рівня в регіоні складаються значні труднощі. По-перше, низький матеріальний рівень сімей області не дозволяє це здійснити своєчасно в більш молоді роки в наслідок необхідності накопичення початкового капіталу. По-друге, в регіоні невелика кількість робочих місць, де можливо здійснити таку підготовку. Статистика підтверджує низькі показники щодо підготовки кандидатів та докторів наук в регіоні.

Отже, в аграрно-промислових регіонах, до яких відноситься і Кіровоградська область, складається напружена ситуація з інвестуванням в освіту, що гальмує їх економічний розвиток.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку полягають у тому, що, окресливши проблеми інвестування в освіту молоді в аграрно-промисловому регіоні, можливо здійснити дослідження і пошук шляхів їх розв'язання.

Список літератури

- 1 Генкин Б.М. Экономика и социология труда. – М.: НОРМА-ИНФРА-М, 1999. – 412 с.
- 2 Роцин С.Ю., Разумова Т.О. Экономика труда. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 400 с.
- 3 Статистичний щорічник України за 2005 р. /За ред. О.Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2004. – 575 с.
- 4 Богиня Д.П., Грішнова О.А. Основы економіки праці. – К.: Знання-Прес, 2000. – 313 с.

В статтє приведенє результати теоретических исследований по раскрытию условий инвестирования в образование молодежи в аграрно-промышленном регионе. Выделены проблемы инвестирования в образование молодежи.

In the article the results of theoretical researches are resulted on opening of terms of investing in education of young people in an agrarno-promyshlennom region. The problems of investing in education of young people are selected.

УДК 336

І.В. Басанцев, канд. екон. наук, докторант

Сумський державний університет

Базові визначення удосконалення системи державного фінансового контролю

Україні на сучасному етапі. Визначаються концептуальні основи формування єдиної незалежної системи державного фінансового контролю, яка б могла адекватно реагувати на чисельні соціально-економічні проблеми, повною мірою відповідала його природі, забезпечила єдність та стійкі організаційно-економічні зв'язки між гілками влади, і була б побудована на єдиних принципах та єдиних нормативно-правових засадах функціонування

контроль, державний фінансовий контроль, регіон, контрольні функції, виконавча влада, місцеві кошти, бюджетні видатки

Обов'язковою умовою успішного функціонування фінансової системи будь-якої країни, найважливішою функцією її управління є державний фінансовий контроль. Рівень економічного і соціального розвитку держави, поліпшення якості роботи в усіх галузях суспільного життя залежить саме від його організації.

Першочерговим завданням державного контролю на регіональному рівні є досягнення високої ефективності державних видатків на основі подальшої оптимізації витрачання місцевих бюджетних коштів, у тому числі за рахунок оволодіння сучасними методами оцінки раціональності бюджетних видатків, впровадження